

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87/1-T

Datum: 24. mart 2010.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM II

U sastavu: sudija Kevin Parker, predsedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Melville Baird

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 24. marta 2010.

TUŽILAC

protiv

VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO OBAVEŠTENJU TUŽILAŠTVA U VEZI S VEŠTACIMA ODBRANE
RADOMIROM MILAŠINOVIĆEM, ALEKSANDROM PAVIĆEM I ZORANOM
STANKOVIĆEM**

Tužilaštvo:

g. Chester Stamp
gđa Daniela Kravetz

Obrana:

g. Dragoljub Đorđević
g. Veljko Đurđić

1. Ova odluka Pretresnog veća II (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) odnosi se na “Obaveštenje tužilaštva u vezi s veštacima odbrane Radomirom Milašinovićem, Aleksandrom Pavićem i Zoranom Stankovićem”, koji je tužilaštvo podnelo 22. februara 2010. godine (dalje u tekstu: Obaveštenje).

I. ISTORIJAT POSTUPKA

2. Dana 16. novembra 2009. godine odbrana Vlastimira Đorđevića (dalje u tekstu: odbrana) podnela je “Podnesak Vlastimira Đorđevića na osnovu pravila 65ter(G)” u kojem je navela da namerava da pozove tri veštaka.¹ Dana 30. novembra 2009. godine, tokom konferencije pre izvođenja dokaza odbrane, Veće je naložilo odbrani da do 18. januara 2010. godine obelodani izveštaje ta tri veštaka. Veće je takođe naložilo tužilaštvu da do 22. februara 2010. godine podnese obaveštenje u vezi s tim izveštajima.² Dana 18. januara 2010. godine odbrana je obelodanila tri izveštaja veštaka Radomira Milašinovića, Zorana Stankovića i Aleksandra Pavića na B/H/S jeziku i prevod na engleski izveštaja veštaka Radomira Milašinovića i Zorana Stankovića.³ Prevod na engleski izveštaja veštaka Aleksandra Pavića dostavljen je tužilaštvu i Veću 12. februara 2010. godine.⁴ Veće je tužilaštvu produžilo rok za podnošenje obaveštenja u vezi s izveštajem Aleksandra Pavića do 5. marta 2010. godine.⁵

3. Dana 22. januara 2010. godine, tužilaštvo je podnelo predmetno Obaveštenje. Ono u Obaveštenju osporava stručnost Radomira Milašinovića i Aleksandra Pavića kao veštaka za

---

¹ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Podnesak Vlastimira Đorđevića na osnovu pravila 65ter(G), 16. novembar 2009. godine, (dalje u tekstu: Podnesak na osnovu pravila 65ter od 16. novembra 2009. godine), poverljivi Dodatak A, str. 52.

² *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudski pretres od 30. novembra 2009. godine, T. 9938.

³ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Obaveštenje Vlastimira Đorđevića o podnošenju izveštaja veštaka na osnovu pravila 94bis Međunarodnog suda – g. Radomir Milašinović, 18. januar 2010. godine (dalje u tekstu: Podnesak u vezi s Milašinovićem); Obaveštenje Vlastimira Đorđevića o podnošenju izveštaja veštaka na osnovu pravila 94bis Međunarodnog suda – dr Zoran Stanković, 18. januar 2010. godine (dalje u tekstu: Podnesak u vezi sa Stankovićem); Obaveštenje Vlastimira Đorđevića o podnošenju izveštaja veštaka na osnovu pravila 94bis Međunarodnog suda – g. Aleksandar Pavić, 18. januar 2010. godine (dalje u tekstu: Podnesak u vezi s Pavićem).

⁴ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Obaveštenje Vlastimira Đorđevića o podnošenju prevoda izveštaja veštaka g. Aleksandra Pavića, 12. februar 2010. godine (dalje u tekstu: Pavićev izveštaj).

pitanja iz njihovih izveštaja i takođe traži da ti svedoci, ukoliko Veće odluči da im odobri da svedoče kao veštaci, budu pozvani da pristupe radi unakrsnog ispitivanja na osnovu pravila 94bis(B)(ii).⁶ Tužilaštvo takođe navodi da ne prihvata izveštaj veštaka Zorana Stankovića i da želi da unakrsno ispita tog svedoka.⁷ Pored toga, tužilaštvo osporava relevantnost delova Stankovićevoeg izveštaja.⁸

4. Odbrana nije podnela odgovor na Obaveštenje tužilaštva.

II. MERODAVNO PRAVO

5. Pravilo 94bis Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) glasi:

- (A) Potpuna izjava i/ili izveštaj svakog veštaka koga poziva strana u postupku obelodanjuje se u roku koji odredi pretresno veće ili pretpretresni sudija.
- (B) U roku od trideset dana od obelodanjivanja izjave i/ili izveštaja veštaka, ili u roku koji odredi pretresno veće ili pretpretresni sudija, suprotna strana će dostaviti službeno obaveštenje o sledećem:
  - i. da li prihvata izjavu i/ili izveštaj veštaka; ili
  - ii. da li veštaka želi unakrsno da ispita; i
  - iii. da li osporava kvalifikovanost svedoka kao veštaka, ili relevantnost cele izjave i/ili izveštaja ili nekog njihovog dela, navodeći koje delove osporava.
- (C) Ako suprotna strana prihvati izjavu i/ili izveštaj veštaka, tu izjavu i/ili taj izveštaj pretresno veće može uvrstiti u dokazni materijal, a da se svedok ne pozove da lično svedoči.

6. U praksi Međunarodnog suda utvrđeno je da je sudski veštak lice koje “zahvaljujući svom stručnom znanju, veštini ili obrazovanju može pomoći presuditelju o činjenicama da shvati ili donese zaključke o nekom spornom pitanju”.⁹ Kad procenjuje da li neki konkretni svedok ispunjava te kriterijume, Veće može da uzme u obzir svedokove ranije i sadašnje funkcije i stručno iskustvo tako što će uzeti u obzir njegov *curriculum vitae* i naučne radove,

⁵ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudski pretres od 30. novembra 2009. godine, T. 10168.

⁶ Obaveštenje, par. 3.

⁷ Obaveštenje, par. 3.

⁸ Obaveštenje, par. 3.

⁹ *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-T, Odluka u pogledu vještaka Ewe Tabeau i Richarda Philippsa, 3. jul 2002. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Galić*), str. 2. V. takođe *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Odluka po obaveštenju odbrane na osnovu pravila 94bis, 5. mart 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Đorđević*), par. 6.

druge publikacije ili sve druge informacije relevantne za tog svedoka.¹⁰ Izjava ili izveštaj veštaka mora spadati u domen njegove ekspertize.¹¹

7. Kao i svaki drugi dokaz, dokaz veštaka podleže odredbama iz pravila 89(C) i (D) Pravilnika. Shodno tome, izjava ili izveštaj veštaka moraju da budu relevantni u odnosu na pitanja iz datog predmeta i da ispune minimalne kriterijume pouzdanosti.¹² Nekom dokazu može nedostajati toliko pokazatelja pouzdanosti da nema nikakvu dokaznu vrednost, te da stoga bude neprihvatljiv. Da bi se dokazala pouzdanost moraju se pružiti dovoljne informacije o izvorima korišćenim u prilog izjavama i izvori moraju biti jasno naznačeni kako bi se omogućilo drugoj strani ili pretresnom veću da provere ili ospore osnove na kojima veštak zasniva svoje zaključke.¹³ Čak i kad je neki izveštaj uvršten u dokazni spis, Veće će u odsustvu jasnih referenci tretirati takvu izjavu kao lično mišljenje svedoka i u skladu s tim će odvagati dokaze.¹⁴ Bez obzira na to, u fazi prihvatanja treba pokazati da *prima facie* postoji dovoljno pokazatelja pouzdanosti dokaza.¹⁵

8. Mora se napraviti jasna razlika između prihvatljivosti izveštaja veštaka i težine koju mu, ukoliko ga Veće prihvati, treba pridati kad budu izvedeni svi dokazi.

---

¹⁰ Odluka u predmetu *Dorđević*, par. 6, gde se upućuje na *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-T, Odluka u vezi s kvalifikovanošću Reynauda Theunensa kao veštaka, 12. februar 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Šešelj*), par. 28.

¹¹ *Tužilac protiv Milana Martića*, predmet br. IT-95-11-T, Odluka po Podnesku tužilaštva kojim se dostavlja izveštaj veštaka profesora Smilje Avramov, na osnovu pravila 94bis, 9. novembar 2006. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Martić*), par. 12. V. takođe Odluka u predmetu *Dorđević*, par. 6.

¹² *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-PT, Odluka u vezi s Podneskom tužilaštva s izveštajima veštaka Nene Tromp i Christiana Nielsena na osnovu pravila 94bis, 18. mart 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 9; *Tužilac protiv Pavla Strugara*, predmet br. IT-01-42-PT, Odluka o podnescima odbrane kojima se protivi uvrštavanju u spis izveštaja veštaka na osnovu pravila 94bis, 1. april 2004. godine, str. 5; *Tužilac protiv Radoslava Brđanina*, predmet br. IT-99-36-T, Odluka po podnesku optužbe kojim se dostavlja izjava vještaka Ewana Browna, 3. jun 2003. godine, str. 4.

¹³ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 9, gde se upućuje na Odluku u predmetu *Galić*, par. 9.

¹⁴ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 9, gde se upućuje na Odluku u predmetu *Martić*, par. 9.

¹⁵ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.2, Odluka po zajedničkoj interlokutornoj žalbi odbrane u vezi sa statusom Richarda Butlera kao svjedoka vještaka, 30. januar 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 22.

III. ARGUMENTACIJA I DISKUSIJA

1. Radomir Milašinović

9. Odbrana namerava da pozove Radomira Milašinovića kao veštaka za pitanja bezbednosti i policije.¹⁶ Njegov izveštaj nosi naslov "Položaj i uloga načelnika Resora javne bezbednosti u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije tokom antiterorističkih aktivnosti na Kosovu i Metohiji 1998. i 1999. godine."¹⁷ Uz Milašinovićev izveštaj priložena je njegova biografija u kojoj su navedeni podaci o njegovom obrazovanju i radnom iskustvu.¹⁸

10. Tužilaštvo osporava stručnost Milašinovića kao veštaka za pitanja obrađena u njegovim izveštajima, a to su Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, a posebno položaj i uloga optuženog tokom 1998. i 1999. godine.¹⁹ Tužilaštvo tvrdi da predloženi svedok nije stručan, ili da nije dovoljno stručan za pitanja vezana za MUP, kao i da ne raspolaže nikakvim posebnim obrazovanjem, znanjem ili veštinama vezanim za Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije.²⁰ Tužilaštvo tvrdi da spisak njegovih publikacija ne ukazuje na neku konkretnu stručnost za oblasti o kojima se govori u njegovom izveštaju.²¹ Ono dalje tvrdi da su neke od izjava u Delu II i Delu III izveštaja izvan domena izveštaja veštaka i da nisu potkrepljene primerima i/ili dokumentacijom koja im govori u prilog.²² Pored toga, ono tvrdi da Milašinović u izveštaju rezimira dokazne predmete odbrane i tužilaštva, umesto da iznese ekspertizu i stručno znanje, i da rezimiranje dokumenata ne čini izveštaj veštaka.²³ Naposletku, tužilaštvo iznosi argument da među dokumentima na koje se poziva izveštaj ima onih koji nisu dokazni predmeti u ovom predmetu.²⁴ Ono stoga traži da, ukoliko svedoku bude pozvan da svedoči kao veštak, odbrana dostavi tužilaštvu sve dokumente koji još nisu predočeni i prevod na engleski onih dokumenata koji još nisu prevedeni, kao i da se tužilaštvu odobri razumno vreme za pregled tih dodatnih dokumenata i prevoda.²⁵

¹⁶ Podnesak na osnovu pravila 65ter od 16. novembra 2009. godine, str. 52.

¹⁷ Podnesak u vezi s Milašinovićem.

¹⁸ Podnesak u vezi s Milašinovićem.

¹⁹ Obaveštenje, par. 7.

²⁰ Obaveštenje, par. 7-9.

²¹ Obaveštenje, par. 9.

²² Obaveštenje, par. 11.

²³ Obaveštenje, par. 10.

²⁴ Obaveštenje, par. 12.

²⁵ Obaveštenje, par. 12.

11. Izveštaj Radomira Miloševića navodno daje analizu nadležnosti, organizacije, strukture i funkcionisanja Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije i pregled uloge načelnika Resora javne bezbednosti tokom perioda na koji se odnosi Optužnica. Na osnovu teme izveštaja *prima facie* se čini se da je on relevantan za Optužnicu.

12. Tužilaštvo osporava Milašinovićevu stručnost kad je reč o Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije i, konkretno, ministarskoj funkciji i ulozi optuženog tokom 1998. i 1999. godine. Odbrana nije iznela nikakve argumente ili informacije u prilog tvrdnji da Milašinović raspolaže iskustvom koje ga čini stručnim za data pitanja. Veće napominje da je Milašinović, kao što je navedeno u njegovoj biografiji, više od 16 godina radio u Ministarstvu unutrašnjih poslova Socijalističke Republike Srbije i Saveznom ministarstvu unutrašnjih poslova. Iako njegovo iskustvo iz tih ministarstava potiče iz perioda pre onog na koji se odnosi Optužnica, ono se može prihvatiti kako uverljiv osnov za stručnost po pitanju srpskog Ministarstva. Dostavljeni materijal jeste i uopšten i neodređen, ali akademske aktivnosti Radomira Milašinovića novijeg datuma, naročito to što je od 2001. do 2004. godine radio kao predavač na Akademiji unutrašnjih poslova u Beogradu, a od 2001. godine do danas kao profesor na Fakultetu bezbednosti Univerziteta u Beogradu, predstavljaju očigledniji osnov za stručnost o Ministarstvu Srbije i ministarskoj ulozi optuženog tokom 1998. i 1999. godine. Veće stoga smatra da ovo iskustvo daje Radomiru Milašinoviću izvesnu opštu stručnost o predmetu izveštaja. Prema tome, Veće se uverilo da se ovaj svedok može prihvatiti kao veštak.

13. Uprkos tome, Veće primećuje da tužilaštvo donekle ima pravo kad tvrdi da izveštaj delimično predstavlja samo rezime dokumenata koji su uvršteni u spis (ili koji bi, ako su pravno relevantni, trebalo da budu u spisu) ili jedva nešto više od toga. U tom pogledu, izveštaj se ne bavi pitanjima koja traže stručnost; stoga tako utemeljeni zaključci ili stavovi svedoka nisu posebno osnovani i uverljivi. S druge strane, za neka mišljenja nije iznet nikakav očigledan razlog ili izvor; ona takođe nisu uverljiva.

14. Pored toga, u pogledu toga da bi moglo biti potrebno utvrditi pravni učinak nekih dokumenata, to je zadatak koji Veće, na koncu svega, mora samo da obavi. Iz izveštaja se zasad ne vidi da svedok može da ponudi neko stručno znanje ili iskustvo koje bi valjano pomoglo Veću u tome. Čini se da u tom pogledu svedok pokušava da preuzme ulogu Veća.

15. Ovim kratkim zapažanjima Veće ne nastoji da iznese sveobuhvatan pregled sadržaja izveštaja, već samo na početku skreće pažnju na neke faktore za koje se čini da ograničavaju relevantnost, težinu, pa i prihvatljivost nekih aspekata izveštaja. Bez obzira na to, budući da se čini da su drugi aspekti izveštaja potencijalno relevantni, kao i zbog praktičnih poteškoća koje podrazumeva svaki pokušaj da se sadržaj izveštaja razdeli u skladu s pitanjima kojih se tiče, Veće smatra da bi u ovom slučaju bilo praktičnije prihvatiti izveštaj onakav kakav jeste i u dogledno vreme razmotriti njegov sadržaj. Pored toga, neki zakoni, propisi i odluke nadležnih organa Srbije na koje se svedok poziva još nisu uvršteni u dokazni spis, a čini se da su relevantni za pitanja iz ovog suđenja.

16. Naposljetku, tužilaštvo tvrdi da među dokumentima na koje se poziva izveštaj ima onih koji nisu dokazni predmeti u ovom predmetu, te traži od odbrane da mu dostavi sve dokumente koji još nisu predočeni i prevod na engleski onih koji još nisu prevedeni, kao i da mu se odobri razumno vreme za pregled tih dokumenata.²⁶ Veće napominje da izvori koje je koristio veštak moraju biti jasno navedeni i dostupni drugoj strani kako bi imala odgovarajuću priliku da ospori osnov na kojem je veštak utemeljio svoje mišljenje. Shodno tome, materijal koji još nije dostupan odbrani, kao i njegov prevod na engleski, treba dostaviti tužilaštvu i Veću najkasnije nedelju dana pre svedočenja svedoka. Osporavanja i pitanja vezana za pouzdanost izvora koje je koristio svedok mogu se izneti tokom unakrsnog ispitivanja i Veće će ih, naravno, uzeti u obzir kad bude ocenjivalo dokaznu vrednost izveštaja u svetlu ukupnih dokaza.

17. Iz navedenih razloga, izveštaj Radomira Milašinovića može se podneti kao njegov glavni iskaz na osnovu pravila 94*bis* Pravilnika. Svedok treba da pristupi radi unakrsnog ispitivanja. Njegov izveštaj biće prihvaćen tokom njegovog svedočenja.

2. Aleksandar Pavić

18. Odbrana predlaže da pozove Aleksandra Pavića kao veštaka za politička i istorijska pitanja iz Optužnice.²⁷ Njegov izveštaj nosi naslov "Kosovo i Metohija: Politički i istorijski

---

²⁶ Obaveštenje, par. 12.

²⁷ Podnesak odbrane na osnovu pravila 65*ter* – 16. novembar 2009. godine, str. 52.

kontekst”.²⁸ Uz Pavićev izveštaj priložena je biografija u kojoj su detaljno opisani njegovo obrazovanje i profesionalno iskustvo.²⁹

19. Tužilaštvo osporava Pavićeve kvalifikacije kao veštaka za pitanja sadržana u njegovom izveštaju. Ono tvrdi da biografija ne ukazuje na dovoljnu stručnost u vezi s političkim pitanjima u bivšoj Jugoslaviji u relevantno vreme, kao ni na stručnost po pitanju istorije bivše Jugoslavije i, konkretno, Kosova i Metohije.³⁰ Pored toga, ono skreće pažnju na to da nije navedeno da li je Pavić autor bilo kakvih članaka ili publikacija koji su od značaja za predmet izveštaja.³¹ Tužilaštvo dalje tvrdi da izveštaj ne treba prihvatiti kao pouzdan jer su neke izjave izvan domena izveštaja veštaka i jer su nepotkrepljene,³² ili se navodno oslanjaju na materijal koji ne sadrži dovoljne indicije pouzdanosti ili koji nije dostupan radi pregleda.³³ Ono takođe tvrdi da Pavićeva istorijska analiza sadrži previše uopštene izjave koje nisu adekvatno potkrepljene.³⁴ Ono skreće pažnju na upućivanje na nove članke;³⁵ jedan blog s interneta;³⁶ kao i na prazne fusnote ili fusnote bez ikakvog sadržaja za koje nije jasno da li je trebalo da budu izbrisane.³⁷

20. Analiza biografije Aleksandra Pavića ukazuje na to da je diplomirao političke nauke na University of California. Čini se da je to jedina diploma koju poseduje predloženi svedok. U njegovoj biografiji ne pominje se nikakvo posebno umeće, obrazovanje ili iskustvo na polju istorije. Odbrana nije iznela nikakve dalje informacije koje ukazuju na to da je Pavić veštak za pitanje istorije Kosova ili bivše Jugoslavije, bilo kad je reč o godinama pre perioda na koji se odnosi Optužnica ili tokom njega. Kad je reč o oblasti političkih nauka, čini se da je Pavić kratko, od 1986. do 1988. godine, bio zaposlen u jednom preduzeću u Sjedinjenim Američkim Državama koje je opisano kao preduzeće za politički konsalting. Ne sugerise se da je to relevantno u odnosu na srpsku politiku. U Srbiji je šest meseci bio angažovan na izbornoj strategiji jedne političke stranke. Potom se nekoliko godina bavio radom vezanim za

---

²⁸ Pavićev izveštaj.

²⁹ Podnesak u vezi s Pavićem.

³⁰ Obaveštenje, par. 14-15.

³¹ Obaveštenje, par. 14, gde se upućuje na Podnesak u vezi s Pavićem.

³² Obaveštenje, par. 16.

³³ Obaveštenje, par. 17, gde se upućuje na Odluku u predmetu *Martić*, par. 9.

³⁴ V. fusnota 26 Obaveštenja.

³⁵ V. fusnote 18, 23, 37, 69, 73, 79, 81, 84, 101 i 108 Pavićevog izveštaja.

³⁶ Stranica 20, fusnota 69 Pavićevog izveštaja.

³⁷ Obaveštenje, par. 17, fusnota 29.

humanitarnu pomoć, nakon čega je imenovan za glavnog političkog savetnika predsednika Republike Srpske, i to samo od avgusta 1996. do jula 1997. godine. Od januara 1998. godine radio je kao usmeni, odnosno pismeni prevodilac. U njegovoj biografiji je navedeno da sada radi kao politički analitičar i komentator Instituta za političke studije u Beogradu. Međutim, Veću nisu dostavljene informacije o tome koliko dugo je Pavić na tom položaju. Nema nikakvih detalja u vezi s tim Pavićevim položajem ili zaduženjima, kao ni o tome kakvo je “znanje, veštine i obrazovanje” Pavić na osnovu njega stekao, koje mu omogućava da svedoči kao veštak za istorijska i politička pitanja vezana za Kosovo ili bivšu Jugoslaviju iz perioda na koji se odnosi Optužnica. U biografiji se takođe navodi da je Pavić autor političkih analiza, članaka i jedne knjige, o kojima nisu date nikakve pojedinosti. Nisu navedeni podaci o naslovu, datumu izdavanja, pa čak ni temi tih publikacija, a nisu izneti ni argumenti u prilog stavu da oni potkrepljuju tvrdnju da Pavić raspolaže “stručnim znanjem, veštinama i obrazovanjem” koji ga čine veštakom za istorijska ili politička pitanja relevantna za Optužnicu.

21. Nakon što je pregledalo biografiju predloženog veštaka Aleksandra Pavića, Veće se nije uverilo da postoji dovoljna veza između teme predloženog izveštaja i stvarnog iskustva ili profesionalnog iskustva i obrazovanja ovog svedoka. Ukratko, nije pokazano da su stupanj ili temeljitost njegovog znanja i iskustva po pitanjima iz ovog predmeta vezanim za Kosovo i Metohiju ili bivšu Jugoslaviju dovoljni da bi on mogao da bude veštak. Pored toga, Veće napominje da se veliki delovi izveštaja odnose na događaje koji su se odigrali znatno pre onih koji se navode u Optužnici i da su stoga od male relevantnosti za pitanja iz ovog predmeta. Prema tome, Veće konstatuje da nije dokazano da Aleksandar Pavić raspolaže potrebnom stručnošću da bi bio smatran veštakom za istorijska i politička pitanja u vezi s Kosovom ili bivšom Jugoslavijom ili da poseduje kvalifikacije i iskustvo koji mu omogućavaju da sastavi izveštaj veštaka o ovim pitanjima. Iz tog razloga, ne treba ga pozvati da svedoči na osnovu pravila 94bis.

3. Dr Zoran Stanković

22. Odbrana namerava da pozove dr Zorana Stankovića kao veštaka za sudsku medicinu.³⁸ Njegov izveštaj nosi naslov “Prigovori na sudsko-medicinski pregled tela, zaključke i mišljenja

---

³⁸ Podnesak odbrane na osnovu pravila 65ter – 16. novembar 2009. godine, str. 52.

lekara koji su izvršili obdukcije tela pronađenih na Kosovu i Metohiji i drugim lokacijama, kao i na rad drugih veštaka koji su učestvovali u sudsko-medicinskom pregledu lokacija na kojima su pronađena tela, nastali usled pregleda medicinske i druge dokumentacije u posedu Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u predmetu br. IT-05-87/1, *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*".³⁹ Uz ovaj izveštaj priložena je biografija u kojoj su opisani obrazovanje i profesionalno iskustvo predloženog svedoka.⁴⁰

23. Prema materijalu koji je dostavila odbrana, dr. Zoran Stanković je specijalista sudske medicine koji je izučavao sudsko-medicinski pregled leševa u ratnim uslovima i iskustvo je stekao u bivšoj Jugoslaviji i kao veštak ovog Međunarodnog suda.⁴¹ U svetlu obrazovanja i profesionalnog iskustva dr Zorana Stankovića, Veće smatra da je primereno smatrati ga veštakom u skladu s definicijom citiranom ranije u ovoj Odluci, i da je predloženi izveštaj obuhvaćen oblašću u vezi s kojom mu se priznaje stručnost.

24. Tužilaštvo ne prihvata izveštaj dr Zorana Stankovića i traži da ga unakrsno ispita. U izveštaju je dr Stanković izneo svoje primedbe na zaključke, mišljenja i rad drugih stručnjaka koji su učestvovali u obdukcijama i sudsko-medicinskom pregledu tela na Kosovu i Metohiji koji su relevantni za ovo suđenje. Dr Stanković govori o konkretnim dokumentima tužilaštva i daje svoje mišljenje o njihovom sadržaju. Prema tome, izveštaj je relevantan za navode u Optužnici. Tužilaštvo se u Obaveštenju protivi prihvatanju stranica 5 i 12, kao i prvog paragrafa na stranici 16 izveštaja, i tvrdi da te delove treba izostaviti jer nisu relevantni. Tužilaštvo tvrdi da se ti delovi bave dokumentima koji nisu predloženi Veću u ovom predmetu.⁴² O tim prigovorima biće reči dole u tekstu.

25. Na stranici 5 izveštaja analizira se dokument tužilaštva broj 00383 na osnovu pravila 65ter. Taj dokument je izveštaj francuske sudsko-medicinske misije s Kosova u kojem su opisani zaključci i istrage u vezi s osam tela nađenih u Ćirezu, Kosovo.⁴³ Tužilaštvo u Obaveštenju ispravno tvrdi da se ovaj deo tog francuskog izveštaja ne nalazi u spisu ovog predmeta i da se izveštaj veštaka dr Baccarda, uvršten u spis kao dokazni predmet br. P1139,

---

³⁹ Podnesak u vezi sa Stankovićem.

⁴⁰ Podnesak u vezi sa Stankovićem.

⁴¹ Podnesak u vezi sa Stankovićem.

⁴² Obaveštenje, par. 20.

⁴³ ERN K017-6651-K017-6756.

ne bavi tim mestom zločina.⁴⁴ Međutim, Veće napominje da je dokazni predmet br. P1162 predočen putem dr Baccarda.⁴⁵ Taj dokazni predmet je rezime svih izveštaja koje je sastavila francuska sudsko-medicinska misija i sadrži rezime informacija sadržanih u dokumentu tužilaštva broj 00383 na osnovu pravila 65ter.⁴⁶ Veće stoga prihvata da stranica 5 izveštaja dr Zorana Stankovića u principu može da bude relevantna, iako se komentari svedoka direktno odnose na dokument koji nije predočen i koji je samo rezimiran u dokaznom predmetu P1162. Rezime materijala koji jeste deo spisa ovog predmeta može da predstavlja osnov za ograničeno ispitivanje i unakrsno ispitivanje. Međutim, Veće napominje da u paragrafima 6 i 8 stranice 5 dr Stankovića takođe pominje drugi materijal koji nije predočen kao dokaz u ovom predmetu. Konkretno, u paragrafu 8 se pominju komentari lica koje nije pozvano da svedoči u ovom predmetu. S obzirom na te okolnosti, nema osnova za prihvatanje paragrafa 6 i 8 stranice 5. Te paragrafe treba redigovati iz izveštaja veštaka pre nego što on bude podnet kao dokaz.

26. Na stranici 12 svog izveštaja dr Zoran Stanković iznosi komentare o dokumentu K049-6894-K049-7190-BCST. Radi se o obdukcijском izveštaju koji je sastavila dr Gordana Tomašević. Tužilaštvo se protivi prihvatanju komentara dr Stankovića na ovaj izveštaj jer dr Tomašević nije pozvana da svedoči u ovom predmetu i njeni obdukcijски izveštaji nisu deo spisa predmeta.⁴⁷ Mada je bilo predviđeno da dr Tomašević svedoči na osnovu pravila 92bis uz unakrsno ispitivanje,⁴⁸ tužilaštvo je nije pozvalo kao svedoka i nikakav materijal vezan za dr Tomašević nije podnet kao dokaz. Materijal na koji se odnose komentari dr Stankovića na stranici 12 izveštaja nije uvršten u dokazni spis ni putem nekog drugog svedoka. S obzirom na te okolnosti, nema osnova za to da se komentari na stranici 12 izveštaja dr Stankovića uvrste u dokazni spis, te ih treba redigovati iz izveštaja veštaka pre nego što on bude ponuđen kao dokaz.

27. Tužilaštvo ima prigovore na relevantnost prvog paragrafa stranice 16 izveštaja dr Stankovića gde se govori o preliminarnom izveštaju od 15. februara 2002. godine koji je

---

⁴⁴ Obaveštenje, par. 20.

⁴⁵ *Tužilac protiv Vladimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudski pretres od 20. jula 2009. godine, T. 7724.

⁴⁶ P01162, str. 6.

⁴⁷ Obaveštenje, par. 20.

⁴⁸ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Odluka po zahtevu tužilaštva da se u spis uvrste transkripti svedočenja forenzičkih svedoka umesto svedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92bis, 11. februar 2009. godine.

sastavio dr Antonio Alonso.⁴⁹ Taj izveštaj nije podnet kao dokaz ni tokom svedočenja svedoka Antonia Alonsa ni putem nekog drugog svedoka i nije deo spisa predmeta.⁵⁰ S obzirom na okolnosti, nema dovoljnog osnova za prihvatanje ovog dela izveštaja dr Stankovića. Komentari dr Zorana Stankovića na ovaj dokument iz prvog paragrafa na stranici 16 ne treba da budu uvršteni u dokazni spis i taj paragraf treba redigovati pre nego što izveštaj bude ponuđen.

28. Veće će prihvatiti dr Zorana Stankovića kao veštaka i njegov izveštaj će delimično uvrstiti u dokazni spis. Ovaj svedok treba da pristupi radi unakrsnog ispitivanja. Njegov izveštaj biće prihvaćen tokom njegovog svedočenja.

IV. DISPOZITIV

29. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 89 i 94bis Pravilnika Veće

- (1) **PRIHVATA** da Radomir Milošević svedoči kao veštak i da njegov izveštaj bude prihvaćen kao njegovo glavno ispitivanje i **NALAŽE** da svedok pristupi radi unakrsnog ispitivanja;
- (2) **PRIHVATA** da dr Zoran Stanković svedoči kao veštak i da, shodno daljem toku, njegov izveštaj bude prihvaćen kao njegovo glavno ispitivanje i **NALAŽE** da svedok pristupi radi unakrsnog ispitivanja;
- (3) **ODBIJA PRIHVATANJE** paragrafa 6 i 8 na stranici 5, cele stranice 12 i paragrafa 1 na stranici 16 izveštaja Zorana Stankovića;
- (4) **NE PRIHVATA** Aleksandra Pavića kao veštaka i **ODBIJA PRIHVATANJE** izveštaja Aleksandra Pavića.

---

⁴⁹ ERN K021-7231-K021-7237-BCST.

⁵⁰ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, sudski pretres od 19. maja 2009. godine, T. 4675-4711.

Dana 24. marta 2010. godine,
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Kevin Parker,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]